

FARSKÝ LIST

6

2014

16.03.2014 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ročník IX.

ÚVODNÍK

Téma odpustenia je pre mňa veľmi aktuálnou. Istý politik nedávno vyhlásil, že je pokrstený, bol na prvom svätom prijímaní aj na birmovke, a teda sa môže pokladať za kresťana. Vzrypel vo mne hnev, lebo z jeho života je jasné, že s kresťanstvom dnes nemá nič spoločné a že svoje vyhlásenie urobil iba preto, aby manipuloval s prípadnými voličmi. Keď som o tom hovoril s iným kňazom, povedal mi iný pohľad na vec – ten politik vlastne vyznal, že je jedným z nás, ale sa stratil. Volá o pomoc, aj keď o tom nevie. A našou úlohou je pomôcť mu nájsť opäť Boha. Malo by nám byť toho muža ľúto... Ako ho priviesť k pokániu? Tak si musíme vo Veľkom pôste trénovať odpúšťanie a hľadanie cesty lásky. Nie je to ľahké.

Nielen politici, ale často aj najbližší ľudia nám nejako ubližujú – svojimi postojmi, konaním, možno ešte viac nekonaním... A tak je odpúšťanie pre nás každodennou úlohou. Neraz totiž najbližších ľudí zatvárame do „väzenia pre dlžníkov“. Niečo sme od nich očakávali, no oni to neurobili. Potom sa na nich hneváme, pokladáme ich za nespoľahlivých, za dlžníkov... Možno každý z nás potrebuje niekoho, kto nám ukáže iný, Boží pohľad na ľudí okolo nás, tak ako mne spomínaný kňaz ukázal iný pohľad na toho politika. A tiež iný pohľad na seba samého. Lebo Boh miluje každého – v praxi to nedávno ukazoval nejaký pravoslávny kňaz, ktorý v slávnostnom rúchu stál medzi znepriatelenými stranami na námestí v Kyjeve a držal vysoko zdvihnutý kríž. Akoby im ukazoval cestu – Ježiša. Cestu pre obe strany. A tak je Ježiš cestou aj pre mňa, aj pre ľudí, ktorých názory či konanie sa mi nepáči. Máme spoločnú cestu. Aj ja musím prosiť o odpustenie... Ježiš nám vo svojom menej známom, ale veľmi pôsobivom podobenstve vyzrával príbeh o sluhovi, ktorému pán odpustil veľkú sumu peňazí. Keď sa však ten istý sluha stretol so svojim spolusluhom, ktorý mu dlhoval oveľa menšiu sumu, nechcel byť voči nemu rovnako veľkodušný. Uvrhol svojho kolegu do väzenia pre dlžníkov. Keď sa o tom dozvedel jeho pán, nahneval sa a uvrhol toho prvého sluhu do väzenia. Ježiš zakončil podobenstvo slovami: „Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte zo srdca každý svojmu bratovi“ (Mt 18, 23 – 35). Ježiš veľmi jasne povedal, že chce, aby sme sa jeden k druhému správali rovnako milosrdne, ako sa on správa k nám.

Je už tradíciou, že sa v Pôstnom období zameriavame na potrebu pokáania. Pozrime sa na jeho ďalší rozmer: odpustenie. Vieme, aké to je, keď nám niekto ublíži, zvlášť ak je to človek, ktorý nám je blízky. Vieme, aké to je, keď zranenie ostane v spomienkach. Tie nás stále znova traumatizujú a vrhajú tieň na naše zmýšľanie a konanie. Preto je odpustenie nevyhnutné. Keď prijmeme a použijeme milosť odpustiť, dovolíme Bohu, aby nás oslobodil od zatrpknutosti, hnevu a pocitu viny, ktoré nás zväzujú a vedú k ešte väčšiemu sklamaniu a hriechu. Tieto pravdy sa ľahko hovoria a pripomínajú, ale ťažko sa žijú.

Môže to byť veľmi silné, keď sa dostaneme do bodu, v ktorom dokážeme povedať niekomu, kto nám ublížil: „Odpúšťam ti.“ Môžeme to povedať hoci aj v našom srdci. Tieto slová dokážu odstrániť nesprávnu mienku, ktorú sme si vytvorili voči druhému človeku a pomáhajú nám oslobodiť sa od túžby po pomste. Chránia nás pred diablovými pokušeniami stále znova oživovať spomienky.

V tomto Pôstnom období, prosme Ježiša, aby nám pomohol odpustiť tým, ktorí nám ublížili. Usilujme sa čo najlepšie žiť slová, ktoré vyslovil na kríži: „Otče, odpusť im.“ Celé roky trvá, kým sa zbavíme svojich zranení, ale len tak budeme uzdravený. Ježiš nás oslobodzuje od bolesti – a od nesprávnych postojev, ktoré sme si vytvorili voči ľuďom. Je to silné pôsobenie Božej milosti. Keby sme my všetci vzdali slávu Ježišovi tak, že odpustíme každému, kto nám ublížil. My len musíme urobiť ďalší krok a Pán nás požehná. Kiež všetci v tomto pôstnom čase zakúsime útechu a uzdravujúcu silu Ježišovej prítomnosti!

o. Rastislav (farár)

POKRAČUJEME: LITURGIÁ SLOVA

Čítanie Svätého Písma patrí medzi najstaršie časti liturgie. Prvotná liturgia totiž nepozná ani antifóny, ani Trojsvätú pieseň, ani Jednorodeny Synu, ale zato pozná čítanie Svätého Písma. Prvotná liturgia sa začínala vchodom veľkňaza (archijereja) do svätyne, po ktorom bezprostredne nasledovalo čítanie kníh Starého a Nového zákona. Malý vchod a čítanie Písma sa takto stali najstaršími, najväznejšími a súčasne i najhlavnejšími prvkami liturgie katechumenov.

Čítanie Svätého Písma na liturgii predstavuje didakticko – poučné zameranie Liturgie Slova.

Mikuláš Kabasilas o čítaní Svätého Písma hovorí: *„Čítanie Svätého Písma zvestuje Božiu dobrotivosť a ľudomilnosť, no súčasne aj spravodlivosť a súd, do našich duší vnáša Božiu bázeň a roznečuje lásku k Bohu a takto zasieva v nás rozhodnú pripravenosť k plneniu Jeho príkázaní. A toto všetko tak v kňazovi, ako aj v národe činí dušu lepšou, ľúbeznejšou k Bohu, činí spôsobilou tak jeho, ako aj národ k prijatiu a zachovaniu čestných darov, čo je aj cieľom svätej služby“.*

V prvotnej liturgii ešte nebol ustálený spôsob pri čítaní Svätého Písma. Čo sa malo čítať a v akom časovom rozpätí, to záviselo od vôle a výberu biskupa, ktorý bohoslužbu viedol (Nebolo normálnym javom slúžiť každý deň liturgiu, až od roku 1044 /Konštantín IX. – Hagia Sofia/ sa liturgia začala slúžiť každý deň). Tento výber sa orientoval buď na časové okolnosti a potreby poslucháčov a veriacich, alebo na udalosti a sviatky, na ktoré sa veriaci schádzali ako na spoločné bohoslužby. Je tu teda predpoklad, že v prvých storočiach ešte nebol vypracovaný a ustálený žiadny systém pri čítaní Svätého Písma.

Už v 3. st. sa objavujú prvé pokusy ustáliť kruh a poriadok biblického čítania na liturgii a v 4. a 5. st. sa začína uzatvárať aj prvý pevný systém v poriadku biblických čítaní. V 7. st. sa zásluhou jeruzalemského patriarchu Sofróna vytvoril poriadok čítania svätého Písma na liturgii. Konečnou fázou formovania ustáleného poriadku biblických čítaní sa javí 8. a 9. st. a s nimi spojené mená sv. Ján z Damasku a Teodor Studita.

Naša súčasná liturgia nepozná čítanie zo Starého zákona. Nie je to jav prvotnej cirkvi, nakoľko v rôznych dokumentoch z 2. - 5.st. existujú zmienky o čítaní Starého zákona, pred čítaním z listov sv. apoštola Pavla a iných listov a z Evanjelia. Postupom času sa však čítanie Starého zákona vytráca, až celkom zaniká a ostalo súčasťou iba večierne a počas Veľkého pôstu na liturgiách vopred posvätených darov. Inak čítanie zo Starého zákona v liturgii sv. Jána Zlatoústeho zaniklo v 9. st..

Počas Liturgie Slova je hlavný slúžiaci prítomný na hornom mieste za prestolom. Simeon Solúnsky k tomuto poznamenáva, že biskup sediaci na hornom mieste, predstavujúc Krista hovorí „Pokoj všetkým!“ a tým ukazuje zjednotenie neba a zeme, ako píše sv. apoštol Pavol: „On z oboch urobil jedno a vo svojom tele zbúral medzi nimi

múr rozdelenia, nepriateľstvo...“ (Ef 2,14). Slovo „pokoj“, tak vlastné Ježišovi Kristovi, je dedičstvom, ktoré On nám zanechal a ktoré biskup cez tento pozdrav dáva ľuďom skrze Božie požehnanie“.

Horné miesto za prestolom (trón, katedra) je symbolom učiteľskej moci biskupa a do kresťanskej Cirkvi prešlo vplyvom synagogálnej modlitby. Preto si na toto horné miesto sadá iba biskup počas čítania biblických čítaní zo Svätého Písma.

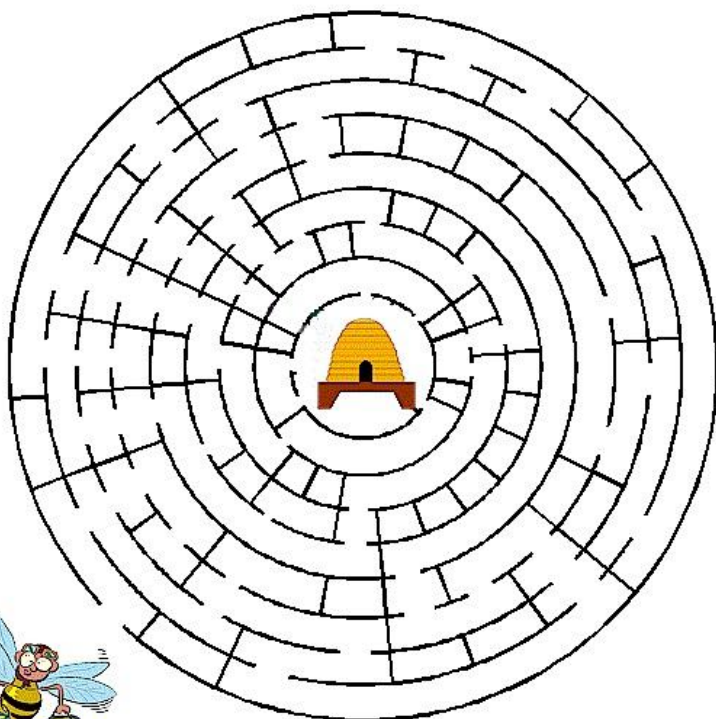
Vyvýšené miesto za prestolom, na ktorom sa nachádza biskupské kreslo (stolec, katedra) so stolcami pre kňazov predstavuje prestol Božieho Syna a Spasiteľa (Jn 14,1-3). Preto aj kňaz, keď vystupuje na horné miesto, vlastne svedčí o uskutočnenom zjednotení neba so zemou, Boha s človekom; svedčí o výšine, do ktorej padlého človeka povýšil sám Boží Syn. A keď sa kňaz obracia tvárou k zhromaždenému ľudu ako jeden zo zhromaždených a súčasne ako obraz Pána, ktorého mocou a silou je oblečený, vyprosuje pokoj k počúvaniu Božieho slova i k pochopeniu jeho hlbokého tajomstva.

o. Martin (kaplán)

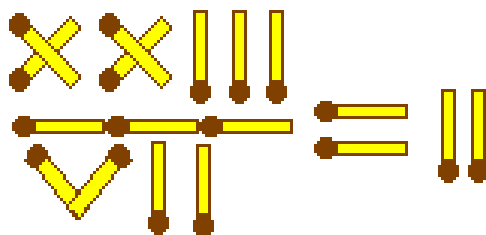
FARSKÉ OZNAMY

- ❖ pôstne dni sú stredy a piatky, kedy platí zdržanlivosť od mäsa. V stredy a v piatky v pôste budeme sláviť liturgie VPD o 18:00, je potrebné nosiť si brožúrky Moja modlitba a každý pondelok o 17:40 sa pomodlíme veľkopôstny moleben a v piatok vždy o 17:00 krížovú cestu
- ❖ pozývame všetkých veriacich vo štvrtky na *Farnosť dokorán* s hosťami z reholí a všetky deti na **streťká** v pastoračnom centre každý piatok od 16:00 hod. a o 18:00 hod na sv. liturgiu s príhovorom pre deti
- ❖ v tomto roku rodiny putuje ikona sv. rodiny v každej farnosti, aj u nás po domoch kde sa má pri nej modliť celá rodina za zdravie, pokoj i porozumenie. Napísať sa môžete vzadu na stolíku, ktorý týždeň ktorá rodina vezme ikonu k sebe domov.
- ❖ v pondelok a v stredu o 19:00 hod. v našom chráme pokračujú katechézy Neokatechumenátnej cesty
- ❖ 25.03.2014 máme prikázaný sviatok Zvestovania Presv. Bohorodičky, sv. liturgie podľa programu s myrovaním – v tento deň je Deň počatého dieťaťa. Počas tohto týždňa nosíme na odeve biele stužky – symbol života
- ❖ pozývame Vás na púť do Ríma v termíne 18.08 – 23.08.2014 v cene 200 € (doprava, 2x ubytovanie s raňajkami, poistenie, lístky na metro), záujemcovia sa môžu hlásiť na farskom úrade

Zábavné okienko-nájdi cestu...

Premiestnite jednu zápalkku tak, aby platila rovnosť.

Prevzaté, spracoval DS

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekčov.sk

e-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10€

Neprešlo jazykovou úpravou